

شماره: ۲۱۸۸۳
تاریخ: ۳۰/۸/۱۳۸۸
پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

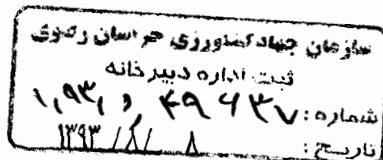
بسم الله تعالى

معاونین محترم وزیر
رؤسای محترم سازمان جهاد کشاورزی استانها
رؤسا و مدیران عامل محترم سازمانها، موسسات و شرکت های مادر تخصصی

سلام عليکم

با عنایت به ضرورت سیاستگذاری، ایجاد هماهنگی، برنامه ریزی، ساماندهی و انسجام بخشی و ارتقاء سطح حقوقی کارکنان امور حقوقی در وزارت جهاد کشاورزی، سازمانها، موسسات و شرکت های تابعه و وابسته و نیز بمنظور استقرار سامانه مدیریت جامع حقوقی و سامانه ثبت و مستندسازی اراضی و املاک و همچنین به روزرسانی مستمر سامانه های مذکور، به پیوست "نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی" برای اجرا و اقدام لازم ابلاغ می گردد.

محمود حجتی
وزیر جهاد کشاورزی

ک ۱۴۸۸

وزارت جهاد کشاورزی

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی

دفتر امور حقوقی

مهر ماه ۱۳۹۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی
معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی
اداره کل امور حقوقی

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

فهرست مطالب

۱	.....	مقدمه
۲	.....	۱- اهداف
۳	.....	۲- محدوده اجرا
۴	.....	۳- مسئولیت ها
۴	.....	۴- اصول و ساختار
۴	.....	۴-۱- ارکان
۴	.....	۴-۲- وظایف
۱۱	.....	۴-۳- الزامات
۱۲	.....	۵- ضمانت اجرا
۱۲	.....	۶- بازنگری

رعایت الزامات اصل حاکمیت قانون و اصل امنیت حقوقی (قضایی) از سوی دستگاه‌های اجرایی، از یک طرف تضمین کننده حقوق شهروندان و از طرف دیگر تأمین کننده حقوق دولت است و مانع از تعرض اشخاص به بیت‌المال می‌گردد. در این خصوص دفاتر حقوقی به لحاظ وظایف ذاتی خوبیش نقش مؤثر و جایگاه محوری در حسن اجرای قوانین و مقررات و به تبع آن دفاع از حقوق و حفظ منافع دولت و مردم دارند. دفاتر حقوقی با تبیین و تفسیر قوانین و مقررات، ارایه راهکارهای حقوقی، شناسایی کاستی‌ها و ابهامات و انعکاس آن‌ها به مراجع ذی صلاح و پیگیری مستمر جهت تضمین منافع دستگاه در مراجع مختلف اداری و قضایی، تسهیل کننده اجرای اصول مارالذکر می‌باشد.

امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی با توجه به وظایف متعدد و متنوع وزارت‌خانه، اهمیت حفظ اراضی ملی و منابع طبیعی (انفال)، لزوم حفظ کاربری اراضی کشاورزی و جنگلی، ضرورت اعمال ساز و کارهای سیاستگذاری حقوقی و نظارتی در حیطه وظایف وزارت، ارتباط مستمر با سازمانها و مؤسسات تابعه و وابسته، پاسخگویی به نیازهای حقوقی متناسب با گسترش دانش‌های نوین در حوزه حقوق بخش کشاورزی نظیر حقوق کشاورزی، حقوق اراضی، حقوق آب، حقوق دام و آبزیان، حقوق مالکیت معنوی و صنعتی، حقوق عمومی اقتصادی-کشاورزی، ثبت دستاوردهای علمی-تحقیقاتی بخش کشاورزی و بطور کلی متناسب سازی امور حقوقی وزارت‌خانه با تحولات علمی و تکنولوژیکی روز واجد ویژگی‌های منحصر به فردی نسبت به امور حقوقی سایر دستگاه‌های اجرایی است.

از طرف دیگر، از آنجا که دفاتر حقوقی وزارت جهاد کشاورزی وظایف مشترک و در نتیجه تأثیر و تأثر متقابلی بر عملکرد یکدیگر نیز دارند، وجود یک نظام حقوقی منسجم، یکپارچه و مؤثر در انجام وظایف مذکور، سبب ایجاد هماهنگی و اتخاذ رویه واحد در رسیدگی به امور حقوقی در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی و نیز نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات و تضمین حقوق این مجموعه می‌گردد، فلذا به منظور پاسخگویی به این ضرورت «نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی»، جهت ساماندهی و تبیین نحوه تعامل واحدهای حقوقی در «مجموعه وزارت جهاد کشاورزی» با یکدیگر، که شامل ستاد وزارت‌خانه، معاونت‌ها، کلیه سازمان‌ها، شرکت‌ها، و مؤسسات وابسته و تابعه تحت هر نام و عنوان می‌شود، تدوین و ابلاغ می‌گردد.

۱- اهداف

- ۱-۱- سیاست‌گذاری، هدایت، راهبری و نظارت بر امور حقوقی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی و کلیه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات تابعه و وابسته.
- ۱-۲- استقرار نظام یکپارچه حقوقی و ایجاد وحدت رویه در اجرای وظایف محوله در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی و کلیه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات تابعه و وابسته.
- ۱-۳- ارتقاء سطح آگاهی‌های علمی و تخصصی به منظور استفاده بهینه از ظرفیت‌های حقوقی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- ۱-۴- ایجاد سامانه مورد نیاز به منظور مدیریت جامع حقوقی و ساماندهی و نظارت بر نحوه ثبت و تملک اراضی و املاک در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- ۱-۵- سیاست‌گذاری یکپارچه و تهیه برنامه راهبردی و نظارت در تدوین رژیم حقوقی اراضی ملی و دولتی.
- ۱-۶- اظهارنظر در مورد طرح‌ها و لواجع قانونی مرتبط با وزارت جهاد کشاورزی.
- ۱-۷- استقرار و ساماندهی تنقیح و تدوین و انتشارات قوانین و مقررات مرتبط با مجموعه جهاد کشاورزی.
- ۱-۸- ایجاد هماهنگی و تعامل با مراجع قانونی برون سازمانی.
- ۱-۹- ایجاد ساز و کار لازم جهت نظارت بر کلیه قراردادها، موافقت نامه‌ها و معاهدات و کمک به تهیی قراردادهای نمونه و تیپ در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- ۱-۱۰- ساماندهی وظایف، فعالیت‌ها و جایگاه واحدهای حقوقی با هماهنگی و همکاری واحدهای ذی‌ربط.
- ۱-۱۱- سیاست‌گذاری، کمک به جذب و نگهداشت نیروی انسانی و آموزش‌های بدو و حین خدمت کارکنان شاغل در واحدهای حقوقی در چارچوب قوانین و مقررات.
- ۱-۱۲- ساماندهی حل اختلافات حقوقی بین واحدهای سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات تابعه و وابسته در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- ۱-۱۳- سیاست‌گذاری و هماهنگی در خصوص ایجاد رشته‌های تخصصی حقوقی و نیز آموزش‌های تخصصی و کاربردی ضمن خدمت در موضوعات مرتبط با فعالیت‌های وزارت‌خانه.
- ۱-۱۴- استقرار نظام هماهنگ پژوهش‌های حقوقی به منظور مدیریت و پاسخگویی به نیازهای تخصصی و پژوهشی حقوق بخش کشاورزی متناسب با تحولات تکنولوژیکی، حقوقی و نیازهای روز و جدید حوزه‌های مرتبط با وظایف و اهداف وزارت جهاد کشاورزی.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

۱۵-۱-زمینه و ایجاد بستر مناسب جهت تدوین مقررات ملی بخش کشاورزی به منظور ساماندهی قوانین و مقررات، دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مورد نیاز.

۱۶-تبیین جایگاه بخش غیر دولتی در توسعه بخش کشاورزی و نقش اداره کل حقوقی در حمایت از این بخش.

۲- محدوده اجرا

۱-۱- حوزه ستادی وزارت جهاد کشاورزی.

۱-۲- شرکت‌های مادر تخصصی، شرکت‌های تابعه، وابسته و مؤسسات سه‌گانه و زیرمجموعه آن‌ها مانند : شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی، شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، شرکت شهرک‌های کشاورزی، صندوق بیمه محصولات کشاورزی، مؤسسه جهاد توسعه، موسسه جهاد استقلال و موسسه جهاد نصر.

۱-۳- کلیه مؤسسات، سازمان‌های تابعه و وابسته وزارت جهاد کشاورزی مانند : سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان امور اراضی، سازمان حفظ نباتات، سازمان امور عشایر، سازمان دامپردازی کشور، سازمان مرکزی تعاون روستایی، سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها.

۱-۴- سازمان‌ها، مراکز آموزشی و تحقیقاتی وابسته وزارت جهاد کشاورزی مانند : سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و زیرمجموعه‌های آن، مؤسسه آموزش عالی علمی - کاربردی وزارت جهاد کشاورزی و مؤسسات تابعه آن در سطح استان‌ها.

تبصره- هر شرکت و سازمان تابعه یا وابسته به وزارت جهاد کشاورزی که به موجب قانون در آینده تشکیل شود مشمول این نظامنامه خواهد بود.

۳- مسئولیت‌ها

مسئولیت اجرای مفاد این نظامنامه در حوزه ستادی وزارت جهاد کشاورزی بر عهده مدیرکل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی و در شرکت‌ها و مؤسسات زیرمجموعه آن‌ها بر عهده مدیران عامل و در سازمان‌ها و مراکز آموزشی و تحقیقاتی بر عهده رئیس‌ای آن‌ها می‌باشد. مدیران واحدهای حقوقی دستگاه‌های مذکور در حکم نماینده اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی محسوب شده و کلیه وظایف مندرج در این نظام نامه از طریق آن‌ها نیز پیگیری می‌گردد.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

مسئولیت عالیه نظارت بر حسن اجرای این نظامنامه بر عهده معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت جهاد کشاورزی می باشد.

۴- اصول و ساختار

۴-۱- ارکان

ارکان اصلی نظام حقوقی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی عبارتند از:

۴-۱-۱- معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی

۴-۲-۱- شورای راهبردی امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

۴-۳-۱- اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

۴-۴-۱- ستاد مستند سازی اموال غیر منقول مجموعه وزارت جهاد کشاورزی

۴-۵-۱- واحدهای حقوقی سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌های مادر تخصصی و شرکت‌های تابعه، وابسته و زیرمجموعه هر یک از آن‌ها.

۴-۲- وظایف

۴-۱-۲- اهم وظایف معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت جهاد کشاورزی:

- ایجاد هماهنگی بین وزارت جهاد کشاورزی و معاونت حقوقی ریاست جمهوری و تعامل مستمر با سایر دستگاه‌ها و واحدهای مرتبط نظیر قوه قضائیه، دیوان محاسبات و کمیسیون تطبیق مصوبات مجلس شورای اسلامی.

- تایید و ابلاغ سیاست‌ها، برنامه‌ها و ضوابط امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.

- سیاست‌گذاری و نظارت کلان بر عملکرد و فعالیت واحدهای حقوقی سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌های مادر تخصصی، شرکت‌ها و مؤسسات زیرمجموعه آن‌ها.

- نظارت کلان بر مستندسازی اموال غیرمنقول مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.

( ) - راهبردی شورای راهبردی امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

۴-۲-۲- ترکیب اعضاء و اهم وظایف شورای راهبردی امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی :

این شورا به منظور انسجام بخشی امور حقوقی و رسیدگی به موضوعات کلان حقوقی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی با ترکیب ذیل تشکیل می‌گردد و دبیرخانه آن در اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی مستقر است:

- معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت جهاد کشاورزی (رئیس شورا)
  - مدیر کل امور حقوقی (دبیر شورا)
  - قائم مقام وزیر در امور مجلس (عضو شورا)
  - مدیران کل واحدهای حقوقی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی (عضو شورا)
  - سه نفر حقوقدان صاحب‌نظر و متخصص در رشته‌های مختلف حقوقی (عضو شورا)
- تبصره ۱- اشخاص صاحب‌نظر حقوقی به پیشنهاد دبیر شورا و با حکم رئیس شورا منصوب می‌شوند.

تبصره ۲- از معاونت تخصصی یا رئیس دستگاه ذی‌ربط که موضوع جلسه در ارتباط با حوزه تصدی اوست و یا از مدیران و کارشناسان ذی‌ربط بنا به پیشنهاد دبیر شورا جهت حضور در جلسات شوراء به عنوان عضو مدعو و بدون حق رای دعوت به عمل خواهد آمد.

تبصره ۳- به منظور هماهنگی امور حقوقی در هر استان، شورای حقوقی استانی با مسئولیت رئاسای ادارات حقوقی جهاد کشاورزی و با عضویت مسئولین ادارات حقوقی سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات تابعه تشکیل می‌گردد و حسب مورد به دعوت شورای راهبردی امور حقوقی وزارت‌خانه در جلسات آن نیز شرکت می‌نمایند.

تبصره ۴- آیین نامه داخلی شورای راهبردی امور حقوقی به پیشنهاد مدیر کل امور حقوقی وزارت‌خانه و به تایید معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی می‌رسد.

۴-۲-۳- وظایف و اختیارات اصلی شورای راهبردی امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی عبارت است

از:

- سیاست‌گذاری حقوقی، بررسی و هماهنگی برنامه‌ها، سیاست‌ها و ضوابط حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- ارایه راهکارهای لازم در خصوص اجرایی نمودن برنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های حقوقی.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

- نظارت کلان بر عملکرد و اجرای آییننامه‌ها، دستورالعمل‌ها و ضوابط حقوقی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- کمک در شناسایی موانع حقوقی و تلاش در جهت حل مسائل و مشکلات حقوقی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- ساماندهی تنقیح قوانین و مقررات و تهیه کدهای قانونی مورد نیاز و برنامه ریزی در جهت کاهش دعاوی.
- اولویت بندی موضوعات پژوهشی، حقوقی مورد نیاز وزارت جهاد کشاورزی و هماهنگی در تهیه RFP (طرح‌های پژوهشی حقوقی)
- طراحی و اتخاذ تدابیر و راهبردهای لازم به منظور پیشگیری از بروز مشکلات و موانع حقوقی و ارائه راهکارهای لازم به منظور بهره‌مندی از خدمات تخصصی حقوقی.
- بررسی و ارایه راهکارهای قانونی در مواردی که به دلیل ابهام یا برداشت‌های مختلف و متعارض از قانون، اجرای منسجم و هماهنگ آن با مانع روبرو گردیده یا دچار مشکل شده است.
- بررسی حقوقی پیش‌نویس لواح، طرح‌ها، آییننامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و اساسنامه‌های مربوط به حوزه فعالیت وزارت‌خانه در موضوعات اساسی برای ارایه به هیأت وزیران و سایر مراجع برونو سازمانی.
- هماهنگی در پاسخگویی به استعلام‌های حقوقی در موارد خاص و پیچیده.
- مشارکت در فرآیند حل اختلاف حقوقی وزارت جهاد کشاورزی، شرکت‌ها و مؤسسات زیرمجموعه با سایر دستگاه‌ها.
- برنامه‌ریزی، ساماندهی و اولویت‌بندی آموزش‌های کاربردی ضمن خدمت و ایجاد رشته‌های تخصصی حقوقی مورد نیاز در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری.
- تشکیل کمیسیون‌های تخصصی در موضوعات حقوقی در صورت ضرورت و نیاز.

۴-۲-۴- اهم وظایف ستاد مرکزی مستندسازی اموال غیر منقول وزارت جهاد کشاورزی:

این ستاد به منظور نظارت بر امور مستندسازی اموال غیرمنقول وزارت جهاد کشاورزی، سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات زیر مجموعه تشکیل می‌شود و دبیرخانه آن در اداره کل امور حقوقی این وزارت مستقر می‌باشد.

وظایف و اختیارات اصلی این ستاد عبارت است از:

- بررسی و هماهنگی سیاستها و ضوابط مستندسازی اموال غیر منقول وزارت جهاد کشاورزی.
- تعامل و ارتباط با مراجع مرتبط به ویژه کمیسیون مستندسازی و تعیین بهره‌بردار اموال غیر منقول معاونت حقوقی ریاست جمهوری.
- ارایه راهکارهای لازم جهت اجرای مؤثر مقررات مربوط به مستندسازی اموال غیر منقول.
- نظارت کلان بر اجرای مؤثر مقررات مربوط به مستندسازی اموال غیر منقول در وزارت جهاد کشاورزی.
- سایر وظایف مطابق با دستورالعمل ابلاغی از طرف وزیر جهاد کشاورزی.

۴-۵-۲-۴- اهم وظایف اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی:

- تدوین سیاستها و ضوابط حقوقی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- راهبری امور تنقیح و تدوین قوانین مجموعه وزارت جهاد کشاورزی.
- تدوین سیاستها، برنامه‌ها و ضوابط مستندسازی اموال غیر منقول.
- ایجاد و استقرار سامانه مورد نیاز جهت مدیریت جامع حقوقی و نظارت بر اقدامات و عملکرد واحدهای حقوقی شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی و زیرمجموعه آن‌ها.
- ابلاغ مصوبات و تصمیمات متخذه شورای راهبردی امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی به شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی و زیرمجموعه آن‌ها.
- تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های لازم در خصوص مستندسازی اموال غیر منقول.
- بررسی و نظارت بر انعقاد کلیه قراردادهای داخلی و خارجی.
- نظارت بر عملکرد سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی در زمینه مستندسازی اموال غیر منقول.
- احرار و تأیید صلاحیت مدیران و سرپرستان دفاتر حقوقی شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی و شرکت‌های تابعه شرکت‌های مادر تخصصی.
- راهبری دبیرخانه‌های شورای راهبردی حقوقی و ستاد مستندسازی اموال غیر منقول وزارت جهاد کشاورزی.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

- هماهنگی و برگزاری مستمر جلسات شورای راهبردی امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- هماهنگی و نظارت در خصوص تدقیق، تدوین و انتشار هرگونه مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با وزارت جهاد کشاورزی.
- نظارت بر ارتباطات شرکت‌های مادر تخصصی و زیرمجموعه آن‌ها با قوه قضائیه و سایر قوا در مسایل حقوقی.
- تبیین ضوابط به کارگیری اشخاص حقیقی و حقوقی به عنوان وکیل یا مشاور حقوقی در حوزه ستادی، شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی.
- رسیدگی و حل و فصل اختلافات فی ما بین شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی مجموعه وزارت جهاد کشاورزی در موضوعات حقوقی.
- ساماندهی و نظارت بر دبیرخانه‌های هیأت نظارت سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها.
- رسیدگی به اختلافات حقوقی مؤسسات، سازمان‌ها و شرکت‌های زیر مجموعه در صورت عدم حل و فصل آن توسط شرکت‌های مادر تخصصی ذیربط.
- نیازسنجی دوره‌های آموزشی و پژوهشی با موضوعات حقوقی در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی با هماهنگی واحدهای ذیربط.
- بررسی و به روز رسانی مجموعه قوانین و مقررات مرتبط و بررسی و اظهار نظر در خصوص پیش‌نویس طرح‌ها، لواح، تصویب نامه‌ها و آیین‌نامه‌های قانونی.
- هماهنگی با معاونت حقوقی رئیس جمهور، سازمان بازرگانی کل کشور، دیوان عدالت اداری، دیوان محاسبات، هیأت بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین مجلس شورای اسلامی و سایر مراجع حسب مورد به منظور هماهنگی امور حقوقی وزارت متبع.
- بررسی و ارائه پیشنهاد نظریه جهت دفاع از مصوبات هیأت دولت در دیوان عدالت اداری، هیأت تطبیق مصوبات دولت با قوانین و سایر مراجع.
- بررسی و اعلام نظر و پیشنهاد راهکار در خصوص سایر موارد ارجاعی.
- پیگیری و هماهنگی در ایجاد مرکز تحقیقات و پژوهش‌های حقوقی بخش کشاورزی
- به روز رسانی پایگاه اطلاع رسانی حقوقی و قوانین و مقررات
- سیاست‌گذاری و ساماندهی انتصاب مدیران حقوقی با هماهنگی و همکاری واحدهای ذیربط.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

- ساماندهی و نظارت بر دبیرخانه های استانی هیأت نظارت.
- هماهنگی در انتشار مجله تخصصی علمی- پژوهشی در موضوعات حقوقی مرتبط با فعالیت‌های وزارت خانه.

۴-۶-۲-۴- اهم وظایف واحدهای حقوقی شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی

تابعه وزارت جهاد کشاورزی:

- بررسی و حل و فصل مسائل و مشکلات حقوقی واحدهای متبع و شرکت‌های زیرمجموعه و انعکاس اهم آن‌ها به اداره کل حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- نظارت مستمر بر عملکرد واحدهای حقوقی زیرمجموعه و تدوین گزارش‌های لازم جهت انعکاس مراتب به اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- ایجاد هماهنگی و ارتباط مؤثر میان واحدهای حقوقی واحدهای زیرمجموعه با اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- نظارت بر به کارگیری اشخاص حقیقی و حقوقی به عنوان وکیل یا مشاور حقوقی در سازمان، مؤسسه و یا شرکت متبع و واحدهای تابعه.
- احراز و تأیید صلاحیت مدیران واحدهای حقوقی واحدهای زیرمجموعه با هماهنگی اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- نظارت بر اجرای مصوبات و تصمیمات شورای راهبردی امور حقوقی و ستاد مستندسازی اموال غیر منقول وزارت جهاد کشاورزی و همکاری مؤثر با دبیرخانه‌های مربوطه در وزارت جهاد کشاورزی.
- نظارت بر اجرای مصوبات، ضوابط و دستورالعمل‌های ابلاغ شده از اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- حل و فصل اختلافات میان واحدهای زیرمجموعه در موضوعات حقوقی با هماهنگی اداره کل امور حقوقی وزارت خانه.
- حمایت قضایی از کارکنان وزارت خانه در چارچوب ضوابط قانونی مربوط.
- به روزرسانی مستمر و منظم اقدامات و عملکرد واحد حقوقی در سامانه جامع حقوقی.
- پیگیری امور مستندسازی اموال غیر منقول واحد مربوطه و مؤسسات تابعه.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

- نیازمنجی و ارایه پیشنهادات لازم به منظور به روز رسانی قوانین و مقررات مرتبط.
- نیازمنجی دوره‌های آموزشی با موضوعات حقوقی با هماهنگی اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی.
- همکاری در جهت به روز رسانی قوانین و مقررات مرتبط و اظهار نظر در خصوص پیش‌نویس طرح‌ها، لوایح، تصویب نامه‌ها و آیین‌نامه‌های قانونی.

۴-۷-۲-۷- اهم وظایف مشترک واحدهای حقوقی شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و ...

هر یک از دستگاه‌های موضوع این نظام نامه، اعم از حوزه ستادی، شرکت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مادر تخصصی و زیرمجموعه آن‌ها و سازمان‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی علاوه بر وظایف فوق‌الذکر، موظف به سازماندهی و اجرای مأموریت‌ها و وظایف اصلی ذیل در واحد حقوقی دستگاه ذی‌ربط می‌باشند:

- طرح شکایات و دعاوی علیه اشخاص حقیقی و حقوقی در کلیه مراجع قانونی اعم از مراجع قضایی و اداری و ... از قبیل دادگاه‌های دادگستری، دادسراهای عمومی، انقلاب، دیوان عدالت اداری، دیوان عالی کشور، مراجع حل اختلاف کارگری و کارفرمایی و ... و دفاع از حقوق دستگاه متبع در قبال شکایات و یا دعاوی مطروحه با رعایت ماده (۳۲) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ و هم چنین رعایت مفاد اختیارات تفویضی از طرف مقام عالی وزارت به رئاسای سازمان‌ها و مؤسسات تابعه.

- پاسخگویی به استعلام‌های حقوقی.

- نظارت بر پاسخ‌های ارسالی به مراجع نظارتی در مواردی که موضوع واحد جنبه حقوقی است.

- رسیدگی به اختلافات میان واحدهای تابعه دستگاه در موقعی که برداشت و استنباط متفاوت از قوانین و مقررات موجب تداخل وظایف گردد.

- اظهارنظر و نظارت بر اجرای تمامی قراردادهای داخلی و خارجی و عضویت در تمامی کمیسیون‌ها، کارگروه‌ها و کمیته‌ها در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه.

- نظارت بر تقویم بهای اراضی و املاک در معاملات مربوط به خرید یا فروش اراضی و املاک از طریق تعیین کارشناسان رسمی دادگستری.

- سازماندهی و نظارت بر امور مستندسازی اراضی و املاک و نظارت بر به روز رسانی سامانه مذکور.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

- حمایت قضایی از کارکنان دستگاه متبع در چارچوب ضوابط قانونی مربوطه.
- انجام امور مربوط به روز رسانی اطلاعات مربوط به سامانه جامع حقوقی وزارت جهاد کشاورزی و سایر سامانه های مرتبط.

۳-۴- الزامات

- ۱-۳-۴** - اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی در اجرای وظایف مقرر در این نظامنامه با هماهنگی و راهبری معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی، نسبت به برنامه ریزی جهت تدوین و ابلاغ آیین نامه ها، دستورالعمل ها و ضوابط امور حقوقی و مستندسازی اموال غیرمنقول و اجرای آنها اقدام می نماید.
- ۲-۳-۴** - اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی با راهبری معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی نسبت به برگزاری مستمر جلسات شورای راهبردی امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی اقدام و تصمیمات متخذه در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه را جهت اجرا ابلاغ می نماید.
- ۳-۳-۴** - کلیه شرکت ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکت های مادر تخصصی و زیرمجموعه آنها مکلف به همکاری با معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی و اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی در اجرای سیاست ها، برنامه ها و تصمیمات ابلاغی می باشند و واحدهای حقوقی واحدهای مذکور در اجرای وظایف مقرر در این نظامنامه موظفند تمامی اقدامات خود را به صورت مستمر و منظم در سیستم سامانه مورد نیاز واحد مربوطه به روزرسانی نمایند.
- ۴-۳-۴** - کلیه سازمان ها، مراکز آموزشی و پژوهشی وزارت متبع نیز موظف به انجام همکاری های لازم با معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی و اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی، در جهت تأمین اهداف نظامنامه و اجرای سیاست های حقوقی وزارت جهاد کشاورزی می باشند.
- ۵-۳-۴** - اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی پس از رسیدگی به حل اختلافات میان واحدها، شرکت ها، سازمان ها و مؤسسات تابعه و تصمیم گیری در این زمینه نسبت به ابلاغ تصمیمات از طریق معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی جهت اجرا اقدام می نماید.
- ۶-۳-۴** - وظیفه هماهنگ سازی و نظارت بر امور حقوقی مجموعه سازمان ها، مؤسسات وابسته و تابعه وزارت خانه در هر استان و تشکیل و راهبری شورای حقوقی استان به عهده مدیر حقوقی سازمان جهاد کشاورزی استان خواهد بود.

نظام نامه حقوقی وزارت جهاد کشاورزی

۷-۳-۴- کلیه مکاتبات مؤسسات، سازمان‌ها و شرکت‌های زیرمجموعه در خصوص موضوعات مهم حقوقی می‌بایست از طریق مدیرعامل و یا رئیس سازمان مربوطه و در صورت لزوم از طریق اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی انجام پذیرد.

۸-۳-۴- انجام هر گونه استعلام در موضوعات حقوقی از واحدهای خارج از وزارتخانه صرفاً توسط اداره کل امور حقوقی وزارتخانه صورت می‌گیرد.

۵- ضمانت اجرا

اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی در صورت احراز هرگونه تخلف از مفاد این نظامنامه، موضوع را به استناد قانون رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات انضباطی مربوطه، به مراجع ذی صلاح جهت رسیدگی منعکس خواهد نمود.

۶- بازنگری

در راستای ارتقای کارایی و اثربخشی نظام نامه و به منظور هماهنگی و به روزرسانی مفاد آن با ضوابط و مقررات و تطبیق با سیاست‌ها و خطمشی‌های کلان ابلاغی از سوی مراجع مرتبط، این نظام نامه توسط اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد کشاورزی قابل بازنگری می‌باشد و مراتب پس از تایید وزیر جهاد کشاورزی ابلاغ خواهد شد.